
[2023-12-RE](#)

Causa 2023-12-RE

(Griful Rius c/ Alonso Gonzalez)

Número de registre 76-2023. Recurs d'empara

Aute del 13 de març del 2023

BOPA núm. 40, del 22 de març del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 13 de febrer del 2023, per la representació processal de la Sra. Maria Dolors Griful Rius, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 17 de gener del 2023, dictat per la Secció Civil 4 de la Batllia, així com contra la interlocutòria de la secretària judicial d'aquesta Secció del 18 de novembre del 2022, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut substanciat per un tribunal predeterminat per la llei i a obtenir una resolució fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari la vulneració dels drets esmentats i que retrotregui les actuacions al moment anterior a la interlocutòria esmentada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'un procediment ordinari instat contra la Sra. Maria Dolors Griful Rius i els ignorats hereus del Sr. Antoine Pérez Carrillo, a la vista de les actuacions practicades, el 18 de novembre del 2022, la secretària judicial de la Secció Civil 4 de la Batllia va requerir la part actora, la Sra. Maria Antònia Alonso Gonzalez, per tal que aportés a les actuacions, en un termini de quinze dies, diversos certificats justificatius de la seva situació personal i familiar.

1.2. La representació processal de la Sra. Maria Dolors Griful Rius va formular un incident de nul·litat contra aquesta interlocutòria, i, el 17 de gener del 2023, la Secció Civil 4 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual, d'acord amb l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials, decidia inadmetre a tràmit aquest incident de nul·litat, considerant que allò que hagués estat procedent era un recurs de reposició.

1.3. El 13 de febrer del 2023, la representació processal de la Sra. Maria Dolors Griful Rius va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 17 de gener del 2023, dictat per la Secció Civil 4 de la Batllia, així com contra la interlocutòria de la secretària judicial d'aquesta Secció del 18 de novembre del 2022, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut substanciat per un tribunal predeterminat per la llei i a obtenir una resolució fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La part recurrent al·lega substancialment la manca de competència funcional, formal i material de la secretària judicial de la Secció Civil 4 de la Batllia per adoptar la interlocutòria impugnada, ja que no es poden aplicar a aquesta causa antiga les disposicions actuals del Codi de procediment civil, sinó que s'ha de substanciar segons les disposicions anteriors.

- La causa iniciada l'any 2015 es troba encara en període de pràctica de la prova. I destaca que ja va presentar un recurs d'empara l'any 2016, en part similar sobre la competència dels secretaris judicials, en què se li va donar la raó (sentència del 20 de juliol del 2016 -causa 2016-2-RE); pronunciament que considera aplicable en aquesta causa actual *mutatis mutandis*.

- Per consegüent, considera que aquesta decisió és nul·la de ple dret per haver estat dictada per una persona incompetent. I conclou que l'aute de la Secció Civil 4 de la Batllia vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret per no haver considerat la nul·litat de la interlocutòria esmentada.

- No obstant això, exposa que ha presentat un recurs de reposició davant la secretària judicial mateixa, tal com li va indicar la Secció Civil 4; així com dos altres recursos més, simultanis a aquest recurs d'empara: un escrit en petició de nul·litat davant la Secció Civil 4, per tal que reformi la seva decisió del 17 de gener del 2023, i un recurs d'apel·lació davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia contra aquesta mateixa darrera decisió.

- Segons el seu parer, aquesta pluralitat de recursos obeeix a la voluntat de no quedar preclosa cas que un o altre d'aquests recursos no fos l'idoni.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari la vulneració dels drets esmentats i que retrotregui les actuacions al moment anterior a la interlocutòria esmentada.

2.2. Argumentació de la Secció Civil 4 de la Batllia

- La Secció Civil 4 de la Batllia cita íntegrament l'article 18 *ter* de la Llei transitòria de procediments judicials aplicable a les resolucions no fermes.

- Seguidament, constata que d'aquest article se'n desprèn que la nul·litat de les resolucions no fermes s'ha de fer valer a través dels recursos legalment establerts; en aquest cas es pot interposar un recurs de reposició contra les interlocutòries (article 324.2 del Codi de procediment civil), i per aquest motiu, inadmet a tràmit, l'incident de nul·litat presentat per la recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració dels drets constitucionals a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la decisió adoptada per la secretària judicial de la Secció Civil 4 de la Batllia, mitjançant una interlocutòria, ha vulnerat els drets a un procés degut substanciat per un tribunal predeterminat per la llei i a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

3.5. No obstant això, abans de pronunciar-se sobre el fons d'aquest recurs, el Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se sobre la seva admissibilitat.

3.6. D'ençà la modificació processal introduïda per la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil, aquest Tribunal Constitucional ha declarat de manera reiterada que el recurs d'empara es pot plantejar de manera directa contra les resolucions fermes del Tribunal Superior de Justícia i del Tribunal de Corts (article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional) i també, de manera indirecta, quan s'ha formulat l'incident de nul·litat previst en l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials contra les resolucions definitives que vulnereu els drets fonamentals.

3.7. De manera constant, en la interpretació d'aquest article, el Tribunal Constitucional ha considerat que l'admissibilitat d'un recurs d'empara exigeix que la resolució impugnada hagi posat fi a la via jurisdiccional després d'haver esgotat els recursos ordinaris.

3.8. Aquesta condició és indispensable, perquè de manera lògica el Tribunal Constitucional no pot conèixer d'una causa simultàniament amb un tribunal ordinari, ja que la funció del Tribunal Constitucional és, d'alguna manera, de control i, si s'escau, de revisió de la protecció efectuada per la jurisdicció ordinària. En cas contrari resultaria una instància de debat sobre el respecte o la vulneració dels drets fonamentals d'una manera inapropiada i infractora de l'estructura i de l'ordenació sistemàtica del recurs d'empara (veg. per ex. l'aute del 8 d'abril del 2019, recaigut en la

causa 2019-19-RE, i, més recentment, l'aute del 12 d'octubre del 2022, recaigut en la causa 2022-53-RE).

- La part recurrent informa que té pendent de resolució tres recursos plantejats, dels quals com a mínim un ja ha estat admès a tràmit, per aquest motiu, és procedent declarar que aquest recurs d'empara és prematur i que ha de ser actualment declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-12-RE interposat per la representació processal de la Sra. Maria Dolors Griful Rius contra l'aute del 17 de gener del 2023, dictat per la Secció Civil 4 de la Batllia, així com contra la interlocutòria de la secretària judicial d'aquesta Secció del 18 de novembre del 2022.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 13 de març del 2023.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy
President Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat